

Универзитет у Нишу Медицински факултет	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА -ФАРМАЦЕУТСКЕ НАУКЕ АКРЕДИТАЦИЈА 2018			
Назив предмета: Биомедицинска статистика				
Руководилац предмета: Проф. др Миодраг Стојановић				
Наставници: Проф. др Александра Станковић				
Статус предмета:	Заједнички обавезни			
Семестар : први	Година студија: прва			
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: ДАС5			
Циљ предмета:				
Савладавање статистичке методологије од дескрипције израчунаване појаве (сређивање и приказивање података; израчунавање мера централне тенденције и мера варијабилности) до примена анализе и доношења закључака (тестирање нулте хипотезе параметрским и непараметрским тестовима; израчунавање степена корелационих веза и процена параметара основног скупа на основу узорка).				
Након завршене едукације студенти ће бити обучени да самостално креирају и извршавају истраживања у медицини и да буду оспособљени да примењују статистичку методологију за обраду података, да врше анализу података и да тумаче резултате у складу са савременим статистичким				
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)				
По завршетку наставе студенти ће стећи знања у вези:				
▪ Методологије прикупљања података за статистичке анализе, ▪ Методологије сређивања и приказивања података, ▪ Могућности анализирања података уз примену адекватне статистичке методологије, ▪ Начина графичке и писмене интерпретације резултата.				
По завршетку наставе студенти ће бити обучени да:				
▪ Препознају који тип статистичке анализе треба применити у одговарајућем случају ▪ Да самостално користе рачунар у обради својих података, ▪ Да тумече значај добијених статистичких података у дискусији својих резултата ▪ Да разумеју значајности и анализе статистичких истраживања у радовима од значаја за сопствено научно истраживање				
Број часова активне наставе				
Предавања: 45	Студијски истраживачки рад: 30			
Садржај предмета				
Активна настава:				
1. Предавања				
Увод - дефиниција, предмет проучавања, значај статистике за медицинаре, теорија вероватноће и закон великих бројева.				
Дескриптивна анализа - план статистичког истраживања, метод прикупљања, сређивања и приказивања резултата, релативни бројеви и графичко приказивање. Мере централне тенденције и мере варијабилности (просек, медијана, мод, интервал варијације, интерквартилна разлика, варијанса и стандардна девијација, коефицијент варијације и З вредност)				
Расподела фреквенције и вероватноће – случајно промењива, математички модели распореда фреквенција, оцена параметара основног скупа на основу узорка.				
Формулисање и тестирање хипотеза – нулта и алтернативна хипотеза, избор теста значајности, Студентов т-тест.				
Анализа варијансе				
Хи-квадрат тест – тест облика распореда, тест независности, тест хомогености и адитивно својство Хи-квадрат теста.				
Регресиона анализа и линеарна корелација – зависност или корелација, регресиона анализа, оцена јачине детерминације и јачине корелације. Пирсонов коефицијент линеарне корелације и његово тестирање значајности. Сперман-ов коефицијент ранг корелације. Вишеструка корелација				
Анализа преживљавања - Kaplan-Meier-ова крива преживљавања, упоређивање дужине преживљавања (log rank test). Сох-ова регресиона анализа, израчунавање ризик количника (hazard ratio).				

Перформансе дијагностичких тестова: сензитивност, специфичност, позитивна и негативна предиктивна вредност, дијагностичка ефикасност теста, ROC крива и одређивање граничне вредности теста

2. Студијски истраживачки рад

Технике одабира узорка

Технике сређивања и приказивања података и примена параметричких и непараметричких тестова

Оцене аритметичке средине основног скупа на основу аритметичке средине узорка

Разлика у анализи квалитативних и квантитативних података

Хипотезе и тестирање хипотеза

Z-test, T-test, Хи-квадрат тест

Анализа варијансе, ANOVA, Tukey test

Графичка презентација узорака и вредности

Корелационе анализе, регресионе криве, регресионе анализе успостављање зависности променљивих величина x, y, математичка анализа

Предности и недостаци статистичких анализа на конкретним примерима

Препоручена литература:

1. Зоран Милошевић, Драган Богдановић: Статистика и информатика у области медицинских наука, Галаксија Ниш, 2012.
2. Зоран Милошевић: Одређивање величине узорка за статистичку анализу у биомедицинским истраживањима, Медицински факултет Ниш, 2010.
3. Велизар Станишић: Основне статистичке методе за медицинаре, Ниш 2001.
4. Велизар Станишић: Практикум и репетиторијум, Ниш 2003.
5. Електронске статистичке базе и програми.
6. Geller N. Advances in Clinical Trial Biostatistics. New York, Marcel Dekker, 2004.
7. Armitage P, Berry G, Matthews JNS: Statistical Methods in Medical Research, ed 4. Oxford, Blackwell Science, 2002.

Методе извођења наставе:

- теоријска настава
- практична настава
- консултације
- предиспитне вежбе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе

- активност током семестра: до 10 поена
- израда семинарског рада: до 20 поена

Завршни испит

Писмени испит: до 70 поена

Оцена се формира у складу са следећим вредностима бодова:

Оцена 10 (изузетан) за остварених 91-100 поена

Оцена 9 (одличан) за остварених 81-90 поена

Оцена 8 (врло добар) за остварених 71-80 поена

Оцена 7 (добар) за остварених 61-70 поена

Оцена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена

Оцена 5 (није положио) за остварених 0-50 поена